

gjøre opmærksom paa, at det er dem selv, der stille sig fra deres Sognekirke og derved paalægge sig dette Besvær. Naar der senere siges i Betænkningen, at den eneste Ulempe, der kunde tænkes at følge af den foreslaaede Ordning, nemlig den, at Præsten ved oftere at komme til at forlade sit eget Sogn maaskee kunde komme til at kaste hadefuldt Splid ind i et fremmed, neppe vil vise sig i nogen synderlig Grad, saa er det efter min Mening for det Første ikke een Ulempe, men to, der samtidig ere nævnte, og naar Udvalget siger, at den ikke vil vise sig i nogen synderlig Grad, saa kan denne Forsikring ikke være tilstrækkelig for mig; thi jeg anseer det ikke for nogen ringe Ulempe, hvis Præsten skulde komme til ofte at forlade sit Sogn. Jeg kan heller ikke ansee det for rigtigt, hvad der efter min Overbeviisning vil skee, at der nemlig frembringes en saadan religiøs Agitation eller Ophidselse, som, naar den engang er kommen igang, ikke lader sig standse eller foreskrive visse Grændser, og som vistnok er Billedet paa alt Andet end et sandt kirkeligt Liv. Vil man nu alligevel vedtage en Lov for disse Forhold, for derved at gjøre det noget bekvemmere for dem, der have løst Sognebaandet — og om disse kan der efter min Mening alene være Tale — saa mener jeg, at man absolut maatte fastholde saadanne Grændser for Tilladelsen, at man ikke derved berører det egentlige kirkelige Embede, saaledes som det nu bestaaer i Kirken, at altsaa den egentlige Gudstjeneste, Altertjenesten, bliver staagende uantastet, og at man indskrænker sig til saadanne ministerielle Handlinger saasom Barmdaab, Brudevielse, Begravelse og, naar Omstændighederne gjøre det fornødent, ogsaa Rigttale i Kirken. — Jeg har foreslaaet, at sætte Ordet „Tilladelse“ istedetfor Ordet „Ret“, fordi jeg ikke kan indrømme, at der etableres en saadan ny Ret i Kirken, men har meent, at man burde give den i Form af en Tilladelse, og skulde det blive vedtaget, saa vil Titlen for Loven jo blive at forandre i Overeensstemmelse hermed. Jeg har imidlertid ikke stillet noget Forslag om, hvorledes Titlen da skulde lyde, da det jo vil beroe paa Afstemningen, hvorvidt en saadan Forandring af Lovens Titel vil skee; men hvis dette Forslag

skulde blive vedtaget, vil Titlen i Overeensstemmelse dermed komme til at lyde saaledes: Lov om Tilladelse for Medlemmer af Folkekirken til at betjene sig af en ubensogns Præst ved kirkelige Handlinger.

Jeg maa altsaa i det Hele ansee det for meget uheldigt at give en Lov om disse Forhold og maa derfor hovedsagelig fraraade det. Det vilde være uheldigt, og det af flere Grunde; for det Første af den Grund, at selv om man vilde give den i Form af en Tilladelse, som der er foreslaaet af mig, saa falder en ved Lov givne Tilladelse, hvad ogsaa den ærede Ordfører ganske rigtigt har bemærket, i den Grad sammen med en Ret, at Forskjellen bliver meget ubetydelig, hvorfor de samme Følger, de samme Farer, som jeg seer ved at etablere en saadan Ret, egentlig ogsaa let vilde udvikle sig, dersom man ved Lov gav en saadan Tilladelse. Dernæst, hvis man ønsker et godt og venligt Forhold mellem Præst og Menighed, og jeg er vis paa, at man ønsker det, saa vil jeg give at betænke, om et saadant Forhold kan fremmes ved at give en Lov, hvorved den Enes Ret stilles skarpt op imod den Andens. Da jeg fremdeles troer at have vist, at det kan og vil have meget alvorlige Følger for den hele kirkelige Tilstand, om en saadan Ret bliver etableret, saa kan jeg heller ikke finde det rigtigt at gjøre et saadant i mine Dine stort Skridt ved en tilshneladende saa ubetydelig Lov, der ikke siger Halvdelen af, hvad den i Virkeligheden indeholder, og hvad den vil kunne føre til, og endelig har en saadan Ret, hvis den bliver indført og givet ved Lov, i mine Dine en meget stor Betydning, idet det er en heel Omstøvelse af den bestaaende kirkelige Forfatning. Jeg kan saaledes ikke finde det rigtigt at give en saadan Lov, og kan heller ikke see, hvorledes det kan forenes med Grundlovens § 80; idetmindste kan dens Ord „Folkekirken Forsatning ordnes ved Lov“ umulig, hvilken Mening man end vil lægge deri, blive at forstaae saaledes, at Kirkens Forsatning skal nedbrydes ved den ene Lovstump efter den anden, uden at man sætter nogen anden Forsatning istedet. Er man ikke fornøiet med den nuværende kirkelige Forsatning, mener man, at den trænger til at tages bort, for at noget Andet